

De vaste commissie voor Financiën heeft 29 juni 2016 een aantal vragen en opmerkingen voorgelegd aan de Minister van Financiën over zijn brief van 2 juni 2016 over de Regeling bekostiging financieel toezicht 2016 (Kamerstuk 33 957, nr. 23).

De voorzitter van de commissie,
Duisenberg

De griffier van de commissie,
Berck

I Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de VVD

De leden van de VVD-fractie hebben kennisgenomen van de Regeling bekostiging financieel toezicht 2016, maar hebben daarbij nog wel een aantal vragen. Deze leden zijn blij dat de Minister invulling heeft gegeven aan de toezegging aan de leden van de VVD-fractie om kleine bedrijven te ontzien bij het vaststellen van de tarieven.

Desondanks krijgen de leden van de fractie van de VVD nog veel klachten over de hoogte van de tarieven. Een voorbeeld. Een eenmanszaak met € 1.200 toezichtkosten, te weten een basisbedrag van € 850 en een variabel deel van € 350 per persoon. Ofwel € 1.200 per persoon. Een advieskantoor met 10 medewerkers betaalt € 435 per persoon (te weten € 850 + (10 x € 350)/10). De eenmanszaak betaalt dus drie keer zoveel per persoon.

In hoeverre vindt de Minister dit proportioneel? Is de Minister bereid om in overleg met de sector nog eens meer fundamenteel te kijken naar de proportionaliteit en de opzet van de verdeling van de toezichtkosten, als het gaat om de vaste en variabele onderdelen en de degressieve lijn van het variabele deel?

De Minister heeft eerder aangekondigd aan taakstelling van 6% op te leggen met ingang van 2017 voor de toezichthouders AFM en DNB. De leden van de fractie van de VVD vinden dat een goede ontwikkeling. Hoe gaat de Minister die invullen als het gaat om de proportionaliteit en de verdeling tussen kleine en grote bedrijven? In hoeverre is het mogelijk om een hogere taakstelling op te leggen?

Hoe verhoudt de ontwikkeling van de toezichtkosten in Nederland zich tot andere EU-landen? Hoe scoort Nederland ten opzichte van andere landen? Is de Minister bereid om de ontwikkeling van de toezichtkosten te monitoren in een vergelijking met andere EU-landen? Kan de Minister aangeven hoe de financiering van de kosten van de nationale toezichthouders in een aantal belangrijke andere EU-lidstaten geregeld is, zoals Duitsland, België, Spanje, VK en Frankrijk?

In een recente nieuwsbrief van de AFM is richting de sector aangekondigd dat de Minister van Financiën en de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid de tarieven voor de jaarlijkse bijdrage in de toezichtkosten 2016 hebben vastgesteld en dat voor alle bij de AFM onder toezicht staande ondernemingen de stijging gemiddeld 6,4% is. Hoe moet deze 6,4% gezien worden tot de afgesproken maximale stijging met inflatie, zoals geregeld via het amendement Aukje de Vries? Wat is de inflatie in 2016? Hoeveel is de stijging van de kosten van DNB geweest?

Als reden van de stijging is gegeven dat de begroting van de AFM voor het toezicht dit jaar € 4,6 miljoen hoger uitvalt. Hoe moet dit gezien worden tot de Kostenkaders DNB en AFM 2016, waarin de kostenstijging € 4,1 miljoen is? Hoe kan het dat deze bedragen verschillen? Of gaat het hier om een extra stijging? Zo ja, wat is daarvan dan de reden?

In de Regeling bekostiging financieel toezicht is een tabel met de tarieven opgenomen. Kan een overzicht gegeven worden van de stijging van de tarieven in 2016 ten opzichte van 2015?

Kan de Minister een overzicht geven van de absolute toezichtkosten van AFM, DNB en de Europese Centrale Bank (ECB) over de afgelopen jaren? Kan de Minister aangeven wat de procentuele stijging is van die kosten en die stijging afzetten tegen de inflatie van de afgelopen jaren?

In de toezichtkosten van DNB zitten ook de toezichtkosten van de ECB voor het banktoezicht. Kan er in de toekomst een duidelijk onderscheid worden gemaakt tussen de toezichtkosten door DNB en door de ECB? Zo nee, waarom niet? En het gaat dan niet alleen om de informatie in de kostenkaders DNB, maar in het jaarverslag van DNB. Het is belangrijk dat de verschillende kosten transparant zijn. Hoe kan de Algemene Rekenkamer haar controlefunctie uitoefenen bij het banktoezicht in Nederland als dit onderscheid niet inzichtelijk is?

Hoe is gewaarborgd dat de verdeling van kosten tussen de ECB en DNB op correcte wijze gebeurt en dat bijvoorbeeld geen sprake is van verplaatsing van kosten van de ECB naar DNB of vice versa? Als DNB niet kan specificeren hoeveel kosten gemoeid zijn met ondersteunende taken van DNB aan de ECB, hoe wordt dan gewaarborgd dat kleine banken of andere financiële instellingen niet onverhoopt meebetalen aan het ECB-toezicht via de DNB-begroting dan wel de banken die onder ECB-toezicht staan niet dubbelop betalen?

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de PvdA

De leden van de fractie van de PvdA nemen met interesse kennis van de regeling bekostiging financieel toezicht en waarderen dat mede op aandringen van de Kamer wederom is getracht om kleinere partijen in de regeling te ontzien.

De leden van de PvdA-fractie staan positief tegenover de intentie om de verhoging van de heffing zoveel mogelijk te laten neerslaan op het variabele deel van de heffing. Hierdoor worden kleinere partijen extra ontzien. Wel vragen deze leden waar deze verhogingen op zijn gebaseerd en welke overwegingen meespelen om bepaalde categorieën te ontzien en anderen juist extra te belasten.

De leden van de PvdA-fractie zijn tevreden over de bijdrage die door banken wordt geleverd aan de bekostiging van het toezicht. Deze leden vragen in hoeverre er problemen worden ondervonden met de praktische uitvoering van de regeling. De leden vragen zich bijvoorbeeld af er instellingen zijn die betalingsachterstanden hebben.

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de SP

De leden van de SP-fractie hebben kennisgenomen van de brief van de Minister van Financiën en de Regeling bekostiging financieel toezicht 2016. Deze leden waarderen het dat de stijging van de kosten voor kleine partijen relatief beperkt blijven.

Wel vragen de leden van de SP-fractie de Minister te reflecteren op de bijdrage van de groep adviseurs en bemiddelaars. Acht de Minister de bijdrage van adviseurs en bemiddelaars proportioneel?

In het rapport van de interdepartementale werkgroep Herziening Maat houden staat dat de principes van goed toezicht en goede handhaving in het gedrang komen als een toezichthouder te zeer afhankelijk wordt van een financiële bijdrage van de onder zijn toezicht gestelde bedrijven. Wil de Minister hierop reageren? Kan hij uitsluiten dat de principes van goed

toezicht en goede handhaving in het gedrang zijn gekomen door het afschaffen van de overheidsbijdrage, vragen de leden van de SP-fractie?

Is sinds het afschaffen van de overheidsbijdrage de druk op de toezicht-houder om de kosten van toezicht in toom te houden groter geworden, vragen de leden van de SP-fractie?

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de PVV

De leden van de fractie van de PVV hebben kennisgenomen van de brief van de Minister en de van de Regeling bekostiging financieel toezicht 2016. In de brief van 2 juni 2016 wordt gesproken over de toepassing van het draagkrachtbeginsel als een van de uitgangspunten.

Onduidelijk is bij wat het draagkrachtbeginsel als een van de uitgangspunten geldt? Is dat de kostenverdeling, of is dat bij de tarifiering? Aan de hand van welke maatstaf wordt die draagkracht berekend? Hoe komt een belastingbegrip als draagkracht bij de bekostiging van overheidsop treden als toezicht in de financiële sector terecht? Onduidelijk is bovendien wat die overige uitgangspunten zijn? Zou u deze overige uitgangspunten kunnen geven? En ook hoe deze uitwerken in het kader van de Regeling bekostiging financieel toezicht 2016.

Over de Regeling bekostiging financieel toezicht 2016 hebben de leden van de PVV-fractie de volgende vragen. Meer in het algemeen vragen deze leden hoe de Minister het in rekening brengen, deze bekostigingswijze, karakteriseert?

Is er hier sprake van contractuele dienstverlening? Is hier sprake van gedwongen dienstverlening? Is hier niet sprake van een retributie of rechten ter bestrijding van kosten? Of is hier sprake van heffingen ter bestrijding van kosten? Of is hier daadwerkelijk sprake van bestemmingsbelastingen? Is het houden van toezicht wel aan te merken als dienstverlening? Indien kosten voor handhaving en toezicht op een dergelijke wijze kunnen worden verhaald waarom worden kosten van handhaving en toezicht dan niet meer op deze wijze verhaald? Daarbij kan gedacht worden aan politieoptreden bij voetbalwedstrijden in de openbare ruimte?

Tabel 1 heeft voor de DNB een totaal van overige kosten van € 156,2 mln., een exploitatiesaldo van € -8,6 mln. en een totaal te heffen van € 147,6 mln. Is het correct dat voormelde 3 posten verdeeld worden over de categorieën II, III en IV, via tabel 2? Als het voormelde van toepassing is, waarom komt de som van de posten exploitatiesaldo en totaal te heffen dan op € -10 mln. en € 146,2 mln. en niet op € -8,6 mln. en € 147,6 mln? Met welke bedragen zijn de relevante tabellen uit artikel 3 van de regeling nu uitgewerkt? Zijn de tarieven van de DNB nu te hoog of te laag vastgesteld? Overduidelijk is namelijk dat de totaal te heffen bedragen voor DNB niet overeenstemmen.

In de regeling wordt gesproken over het omslaan van kosten over personen binnen een toezichtcategorie. Is er derhalve sprake van een retributieve heffing?

Wat betreft de berekening van het te heffen bedrag is er sprake van een heffing. Wat is het karakter van die heffing?

In de paragraaf «Bijzonderheden tarieven 2016» blijkt de hoogte van de begroting voor DNB € 153,4 mln. te zijn, terwijl deze in tabel 1 € 158,5 mln. blijkt te zijn. Wat is de verklaring hierachter? Is dat die € 5,1 mln. van de kosten die DNB maakt als afwikkelingautoriteit?

Op het punt van het ontzien van kleine partijen vragen de leden van de fractie van de PVV of de Minister voor een aantal (geanonimiseerde) kleine en grote partijen zou willen aangeven wat de bedragen zijn die in 2015 en 2016 in rekening zijn of worden gebracht?